

Wat is de aard van de Katholieke Charismatische Vernieuwing?

Charles Whitehead

Dit artikel is een bewerking van een lezing die op 19 september 2003 werd gehouden voor ruim 700 leiders van de Katholieke Charismatische Vernieuwing wereldwijd, in het Focolare Centrum in Castelgandolfo in Italië.

Er is mij gevraagd te spreken over de vraag: “Wat is de aard van de Katholieke Charismatische Vernieuwing?” Dat is een belangrijke vraag, want het gebeurt maar al te gemakkelijk dat de oorspronkelijke visie in de loop van de tijd verloren gaat, en dat ideeën en gewoonten binnensluipen die weinig tot niets meer te maken hebben met de redenen voor de uitstorting van de Heilige Geest, die we de Katholieke Charismatische Vernieuwing hebben genoemd. We moeten altijd opletten dat we Gods werk niet verstoren of verkeerd interpreteren.

De meeste standpunten die hierna volgen zullen niet nieuw zijn voor mensen in leiderschapsposities binnen de Charismatische Vernieuwing, maar je zult het mogelijk niet overal mee eens zijn. Sommige vraagstukken zijn misschien van weinig belang in bepaalde landen of situaties, en misschien mis ik enkele punten die voor jou juist wel heel belangrijk zijn. Waarom is het zo waarschijnlijk dat dit het geval zal zijn? Dat is omdat we weliswaar allemaal leden zijn van de ene Katholieke Kerk, maar er daarnaast ook grote culturele en historische verschillen tussen ons zijn.

Deze verschillen kunnen tot uiting komen in kleine en grote dingen. Dezelfde waarheden kunnen in verschillende landen en situaties heel verschillende uitdrukkingsvormen hebben. Wat in één land wordt gedaan, kan ongepast zijn in een ander land. De manier waarop we de Kerk ervaren en benaderen is vaak verschillend. De leiderschapsstructuren en -stijlen binnen de Charismatische Vernieuwing verschillen van land tot land, en de onderlinge verhoudingen kunnen heel strikt en gestructureerd, of juist heel open en informeel zijn.

Ik wil niet doen voorkomen dat de ene vorm beter is dan de andere – de meeste verschillen zijn er simpelweg omdat onze omstandigheden verschillend zijn. Alles wat ik zeg komt voort uit mijn eigen ervaring met dit prachtige geschenk van God, die ik de afgelopen dertig jaar heb mogen opdoen. Ik ben me ervan bewust dat ik, als ik over de Katholieke Charismatische Vernieuwing schrijf, schrijf over iets heel kostbaars – iets dat God na aan het hart ligt. Ik begeef mij op heilige grond, en ik doe dat met eerbied.

Soms zal ik spreken over “de Katholieke Charismatische Vernieuwing”, en soms zal ik dit afkorten tot “de Charismatische Vernieuwing” of “de Vernieuwing”. In de context van dit artikel

betekenen deze termen allemaal hetzelfde. Ik ga proberen tien veelgestelde vragen over de Katholieke Charismatische Vernieuwing te beantwoorden, en ik zal beginnen met de meest fundamentele vragen.

1 Wat wordt bedoeld met “Vernieuwing”?

In het Oxford English Dictionary vinden we de volgende definitie van het woord “vernieuwing”: *“onder charismatische christenen, de staat of het proces van vernieuwd worden/zijn door de Heilige Geest”*.

Vernieuwing is een proces wat meestal begint met een specifieke gebeurtenis. God doet altijd nieuwe dingen in ons leven, en iedere christen heeft die voortdurende vernieuwing nodig.

Denk eens na over mijn eerste vraag en ga ondertussen na of je in je eigen leven het vernieuwende werk van de Geest ervaart. Probeer dan de volgende vragen te beantwoorden:

- Wat doet de Heer voor nieuwe dingen in mijn leven?
- Hoe was ik voordat ik de vernieuwing door de Heilige Geest begon te ervaren?
- Wat is er met mij gebeurd?

Hoe komt vernieuwing door de Geest tot stand? Gebeurt het door het bijwonen van een conferentie, een speciale cursus, of een programma? Natuurlijk gebruikt de Heer conferenties, cursussen en programma's, *maar niemand wordt vernieuwd tenzij door een soevereine daad van God, die ons leven aanraakt met de kracht van zijn Heilige Geest en ons verandert*. Het is daadwerkelijk zowel een proces als een staat van zijn. Dit krachtige, veranderende

werk van de Heilige Geest is waar we op doelen als we het hebben over “Vernieuwing”.

Mijn tweede vraag is:

2 Wat is de Katholieke Charismatische Vernieuwing?

Het is een soeverein werk van de Heilige Geest onder katholieke christenen; ons wordt gevraagd ons leven in Gods hand te leggen en de macht aan Hem terug te geven. Het is niet iets wat we zelf in de hand hebben of controleren. In een bewuste daad van overgave vragen we de Heilige Geest om de controle over ons leven over te nemen. We laten God ‘God’ zijn, en staan Hem toe in ons te werken door zijn Heilige Geest. Als we denken dat de Vernieuwing iets is wat we zelf regelen, lopen we het risico ons schuldig te maken aan dezelfde zonde als Adam en Eva: als goden te willen zijn (Genesis 3:5). De Charismatische Vernieuwing is Gods werk, geen mensenwerk.

Laten we nog wat dieper op deze vraag ingaan. Toen ik voorzitter werd van ICCRS in 1990, was een van de eerste uitdagingen het samen met anderen opstellen van onze Statuten. Onderdeel van dit proces was het uitleggen wat de Katholieke Charismatische Vernieuwing is, en we kozen de volgende omschrijvingen – beginnend met wat het *niet* is.

- De Katholieke Charismatische Vernieuwing is niet één verenigde wereldwijde beweging zoals andere bewegingen dat zijn.
- De Vernieuwing heeft geen stichter of oprichters zoals andere bewegingen die hebben – het is het soevereine werk van de Heilige Geest.
- Er zijn geen formele introductiecursussen of ledenlijsten.

Nadat we hadden vastgesteld hadden wat het *niet* is, probeerden we te formuleren wat het *wel* is.

- Het is een diverse verzameling van individuen, groepen, bedieningen en activiteiten, vaak in sterke mate onafhankelijk van elkaar, in verschillende fases van ontwikkeling en met verschillende aandachtspunten. Een van de kenmerken van de Charismatische Vernieuwing is de enorme variëteit aan uitdrukkingsvormen en bedieningen. Deze zijn allen geïnspireerd door de Heilige Geest en worden in zijn kracht uitgevoerd. Hierdoor vinden al deze verschillende initiatieven een plaats binnen de beweging.
- Hoewel we meer nadruk leggen op relaties en netwerken dan op structuren, delen we niettemin dezelfde

fundamentele ervaring van de versterkende aanwezigheid van de Heilige Geest en hebben we allemaal dezelfde algemene doelstellingen. Onze onderlinge informele relaties kunnen zich afspelen op lokaal, diocesaan, nationaal en internationaal niveau. Deze relaties worden vaak getypeerd door omgang met elkaar, dialoog en samenwerking.

- Ik heb gemerkt dat veel groepen zich deel voelen van een grote charismatische familie. Ze zijn met elkaar verbonden door de aard van hun zijn, maar ze zien er niet de noodzaak van in zich te verenigen in een georganiseerde structuur op lokaal of nationaal niveau. Ze weten al dat ze volledig deel zijn van de Kerk, en dat is genoeg.

Dit brengt ons tot een heel belangrijk deel van het antwoord op onze vraag over de aard van de Vernieuwing.

De Katholieke Charismatische Vernieuwing bestaat niet om steeds meer of grotere groepen te vormen, en ook niet om een grote organisatie op te bouwen. Nee, ons verlangen is ernaar anderen te helpen om hun christelijk leven te laten vernieuwen op dezelfde manier als ons eigen leven vernieuwd is. Enige organisatiestructuur kan nodig zijn om het werk van de Geest mogelijk te maken, maar het moet tot een minimum beperkt blijven.

We zien het eenvoudige verlangen om levens vernieuwd te zien worden terug in onze benadering van leiderschap. De aard van leiderschap binnen de Vernieuwing is gelegen in dienstbaarheid, niet het commanderen van gehoorzaamheid en volgzzaamheid. Leiders worden herkend aan de gaven die God geeft en worden (op verschillende momenten en manieren) gevraagd te dienen. Leiders binnen de Vernieuwing hebben geen speciale kwalificaties nodig om door te kunnen groeien of te promoveren. Leiderschap is zowel een gave als een talent. Aan sommigen wordt gevraagd leiderschapstaken op zich te nemen, anderen worden hiertoe verkozen of aangesteld. Sommige leiders zijn zelfbenoemd, omdat zij de visie en de toewijding hebben om een nieuwe groep of bediening te starten. Er is niet één correcte procedure en er is meestal geen formele hiërarchie. Wel valt de Vernieuwing altijd onder de pastorale zorg van de plaatselijke bisschop. Het ontbreken van een formele structuur kan soms tot onenigheid en problemen leiden, en de plaatselijke bisschop kan besluiten bepaalde richtlijnen op te stellen of maatregelen te treffen als er moeilijkheden ontstaan. Op verzoek kunnen Statuten worden toegekend, waarmee de groep, de gemeenschap of

het dienstencentrum een juridische status ontvangt die de structuur, uitvoeringsvorm en missie vaststelt in overeenkomst met het canoniek recht.

Al deze verschillen in uitdrukkingsvorm en leiderschapsstructuur zijn de norm in de meeste landen, en hierin verschilt de Katholieke Charismatische Vernieuwing van andere kerkelijke bewegingen. Dit kan zowel een sterkte als een zwakte zijn. In ieder geval laat het duidelijk zien dat de Vernieuwing geen mensenwerk is en niet door mensen gestuurd wordt. Het komt rechtstreeks en volledig van God. Dit alles illustreert ook het feit dat het werk van de Heilige Geest ons soms wat ongeorganiseerd voorkomt. Toch moeten we de verleiding weerstaan om de boel “op te schonen”, zelfs als onze losse en informele structuren het moeilijk maken voor andere kerkelijke organen om ons te begrijpen – vooral omdat we niet over alle zaken met één stem kunnen spreken.

Maar hoe rommelig of ongeorganiseerd het ook mag lijken, geen enkel ander nieuw werk van God heeft zich ooit zo snel, zo ver of zo krachtig door de Kerk verspreid als de Katholieke Charismatische Vernieuwing. Dit is omdat het een rechtstreeks werk van de Heilige Geest is, niet van mensen. Miljoenen mensenlevens zijn veranderd, vervuld van nieuw geloof en een nieuwe visie, en in vuur en vlam gezet met een liefde en een passie om de Heer en zijn volk te dienen. Vandaag de dag zijn er naar schatting 120 miljoen mensen die kunnen getuigen van een levensveranderende ervaring van de Heilige Geest door hun contact met de Katholieke Charismatische Vernieuwing. Paus Paulus VI deed de bekende uitspraak dat de Vernieuwing “*een kans voor de Kerk en voor de wereld*” is. Dat is precies wat het is, maar helaas is het een kans die nog te weinig mensen hebben aangegrepen.

3 Om nog wat dieper in te gaan op de vraag wat de Katholieke Charismatische Vernieuwing is, zal ik de vraag op een andere manier formuleren.

Hoe zou je deze Vernieuwing omschrijven?

Laten we nogmaals beginnen te kijken naar wat het niet is:

- Het is geen ‘beweging’ in de strikte betekenis van een gestructureerde organisatie zoals andere bewegingen binnen de Kerk dat zijn.
- Er is geen vastgestelde leefregel, gedragscode of geschreven basisreglement.
- Het is niet een speciale toewijding aan de Heilige Geest.

- Het is niet alleen maar een netwerk van gebedsgroepen of gemeenschappen.
- Het is geen vreemde, nieuwe spiritualiteit die alleen geschikt is voor enkele speciale (sommigen zouden zeggen “vreemde”) mensen. Het opheffen van onze handen in lofprijzing is geen verplicht liturgisch gebaar – het gebeurt spontaan als gevolg van de dingen die God gedaan heeft in ons hart.
- Het is niet iets waar je ‘bij kunt gaan’ of lid van kunt worden, zoals een club.

Hoe kunnen we dan omschrijven wat het *wel* is?

De Vernieuwing is een persoonlijke ervaring van de aanwezigheid en de kracht van de Heilige Geest, die de genade van ons doopsel op nieuwe manieren tot leven brengt. De Heilige Geest zet niet alleen alles wat we reeds ontvangen hebben in vuur en vlam, maar komt ook met nieuwe kracht om ons toe te rusten met zijn gaven voor dienstbaarheid en missie.

Er zijn geen speciale, superieure mensen in de kerk die we “charismatici” noemen, maar er zijn miljoenen gewone mannen en vrouwen wier levens “charismatisch vernieuwd” zijn door een daad van de Heilige Geest. Kardinaal Suenens herinnert ons eraan dat charismatisch christendom eigenlijk *normaal* christendom is, want de Kerk zelf is charismatisch. Het was nooit de bedoeling dat wij ons leven als christen zouden leiden zonder de volle tegenwoordigheid en kracht van de Heilige Geest. Helaas proberen heel veel christenen dat wel te doen. Het doel van de Vernieuwing is daarom om het leven van de Heilige Geest terug te brengen in ieder deel van de kerk, door het terug te brengen in het leven van iedere christen.

De Vernieuwing bestaat om mensen te helpen een nieuw leven te leiden in de kracht van de Geest – niet om hen bij een zogenaamde ‘Katholieke Charismatische Vernieuwing’ te brengen. We worden vernieuwd als we onszelf openstellen voor God en aannemen wat Hij ons aanbiedt – de volheid van zijn Heilige Geest. Er is geen andere manier. Dit is Gods werk; niet dat van ons. Hij stuurt het. Dit betekent dat wij in onze meest fundamentele aard verschillen van andere kerkelijke bewegingen.

In 1996 schreef Kardinaal Suenens:

“Als je de Vernieuwing beschouwt als een ‘beweging’ als andere bewegingen, begrijp je de aard van de Vernieuwing niet goed; het is een beweging van de Geest die aan de gehele Kerk wordt aangeboden en bestemd is om ieder deel van het kerkelijk leven te vernieuwen.”

Natuurlijk zijn er manieren en momenten waarop de Katholieke Charismatische Vernieuwing de uiterlijke vorm van een beweging aanneemt, bijvoorbeeld in de vorm van diocesane of nationale dienstencentra, door regionale of nationale coördinatoren, en door bepaalde groepen die de Vernieuwing dienen of assisteren. Maar dergelijke structuren bestaan alleen om het werk van de Heilige Geest te faciliteren; ze zijn er niet om hun eigen ideeën te volgen of hun eigen koninkrijk te bouwen.

Vernieuwing gaat in de eerste plaats over mij en God – ik moet een bewuste keuze maken om zijn aanbod aan mij aan te nemen. Het resultaat? Mijn geloof komt tot leven. Het heeft niets te maken met mijn plannen, mijn ideeën of mijn verdiensten. Het heeft alles te maken met de liefde, de genade en de kracht van God. Het geschenk is God zelf, aan ons gegeven op een nog vollediger en mooiere manier. Door de genade van Vernieuwing wordt een ‘subnormaal’ christendom of zondagsgeloof veranderd in een vervuld en actief geloofsleven, geleefd in de kracht van de Heilige Geest. We gaan een levende relatie aan met Jezus, en we plaatsen deze relatie onder de hoede en leiding van de Heilige Geest.

Deze genade van Vernieuwing wordt op verschillende manieren omschreven:

- Het doopsel in de Heilige Geest.
- Het vrijkomen van de Heilige Geest.
- De uitstorting van de Heilige Geest.

In de geloofsbelijdenis (het Credo) verkondigen we dat we geloven “in de Heilige Geest, die Heer is en het leven geeft”. Het doopsel in de Heilige Geest is een manier om dat leven te ontvangen; het is een kanaal van genade dat voor ons allemaal openstaat. Hoe we het noemen is niet zo belangrijk, het belangrijkste is dat we erin geloven en het ontvangen.

Enkele woorden ter waarschuwing: de Katholieke Charismatische Vernieuwing heeft geen monopolie op deze genade; het is niet ons alleenrecht. Het is aan God om zijn genade te schenken aan wie en wanneer Hij wil. We hebben het allemaal nodig om steeds opnieuw gevuld te

worden met de Heilige Geest. Paulus drukt dit uit in zijn brief aan de Efeziërs (Efeze 5:18) met de woorden: “laat de Geest u vervullen”. Dit betekent letterlijk dat we onszelf steeds opnieuw moeten laten vullen.

De Charismatische Vernieuwing is een werkzaam kanaal voor deze genade, maar de Heer beantwoordt de nood naar versterking en verfrissing ook door andere kanalen. Dus als we in de Vernieuwing beginnen te denken dat we superieur zijn aan andere christenen omdat we het doopsel in de Heilige Geest hebben ontvangen en dat we daarom het enige kanaal zijn waardoor Gods genade kan stromen, dan hebben we het mis. Als dat gebeurt hebben we het wezen van God niet begrepen – Hij schenkt deze genade vrijelijk binnen en buiten de Charismatische Vernieuwing. Hoezeer we misschien soms ook verbaasd staan over de kanalen die Hij kiest, we moeten er blij om zijn en ons verheugen in zijn goedheid.

We moeten er ook voor waken dat we niet de schijn wekken een ‘eliteclubje’ te zijn. We willen niet de indruk wekken dat er eerste- en tweederangs christenen zouden zijn; zij die gedoopt zijn in de Geest en zij die dat niet zijn. Het doopsel in de Heilige Geest wordt aan iedereen aangeboden, en het wordt ons niet gegeven om ons superieure christenen te maken – het wordt gegeven om ons bruikbaar te maken voor God.

Dit brengt ons bij mijn vierde vraag:

4 Als we zeggen dat de Vernieuwing een genade is voor de hele Kerk, wat bedoelen we dan?

Het is een genade die vrij beschikbaar is voor iedereen, en de Vernieuwing moet zich nooit identificeren met één bepaalde groepering in de kerk – traditioneel, progressief, liberaal of conservatief. De genade is voor iedereen, en mag niet beperkt worden door associatie met slechts één bepaalde groep. We moeten er ook voor waken dat we anderen niet veroordelen, anderen niet de les lezen over hoe ze zouden moeten handelen, of de Kerk voorschrijven hoe zij zich moet opstellen. Natuurlijk zijn we geroepen om profetisch te zijn als we de waarheden van het Evangelie verkondigen en getuigenis afleggen van het levensveranderende werk van de Heilige Geest, maar we moeten niet proberen de Vernieuwing te gebruiken om anderen te oordelen of onze eigen standpunten te ondersteunen. We moeten leren de Geest te volgen in alles wat we doen en zeggen.

In tegenstelling tot andere groepen en bewegingen hoeft de Charismatische Vernieuwing niet veel tijd te investeren in haar eigen groei en succes. Het is niet aan ons om ons druk te maken over het falen of slagen van de Katholieke Charismatische Vernieuwing, zo lang we gehoorzaam en trouw zijn aan wat God van ons vraagt. Wij hebben geen zeggenschap over het doopsel in de Heilige Geest – het is Gods geschenk aan zijn Kerk. Wij moeten ons daarom richten op Gods wil voor zijn Kerk en voor onszelf – voor jou en voor mij. We zijn hier om zijn wil te doen, niet die van onszelf, en we hoeven niet altijd precies te begrijpen wat Hij aan het doen is. We zijn geroepen om trouw te zijn, niet noodzakelijkerwijs succesvol in de ogen van de wereld.

Als we zeggen dat de Charismatische Vernieuwing voor de hele Kerk is, bedoelen we clerici, religieuzen en leken. De Vernieuwing moet niet gedomineerd worden door leken, als dat betekent dat de geestelijken (clerici) belemmert worden in de uitoefening van hun rechtmatige bediening als geestelijk vaders en herders. Ook moet de Vernieuwing niet worden gedomineerd door de geestelijkheid, als dat betekent dat de leken hun door God gegeven gaven en charisma's niet kunnen uitoefenen in dienst van God en elkaar. We zouden allemaal onze tijd en onze gaven moeten inzetten om elkaar te helpen geestelijk te groeien. De Katholieke Charismatische Vernieuwing is duidelijk een gave aan de *hele* Kerk.

Iedereen heeft de kracht van de Geest nodig en wij kunnen anderen helpen deze te ontvangen, omdat wij uit ervaring weten hoe graag de Vader zijn Heilige Geest uit wil storten. Het is zoals Jezus het zegt: *“Hoeveel te meer zal de hemelse Vader de Heilige Geest geven aan wie Hem erom vragen!”* (Lucas 11:9-15).

We zijn ertoe geroepen anderen te wijzen op deze verwaarloosde geestelijke bronnen die beschikbaar zijn voor ons allen, en waaruit we allemaal moeten putten om te groeien in (zelf)vertrouwen en toegerust te worden om dingen te doen met en voor God en zijn volk.

Mijn vijfde vraag is dus:

5 Hoe zit het met de doelstellingen van de Katholieke Charismatische Vernieuwing?

De doelstellingen van de Katholieke Charismatische Vernieuwing zijn dezelfde als de doelstellingen van de Kerk zelf, en worden goed beschreven in het voorwoord op de Statuten van ICCRS. De Vernieuwing zoekt de bekering,

redding en heiliging van alle mensen, en hun vereniging in een effectieve gemeenschap van het volk van God (afgeleid van een ander ICCRS statement).

De Katholieke Charismatische Vernieuwing wil dat ieder werk in de Kerk gefundeerd is op een onderscheiding van Gods plannen en doelen, en niet op onze eigen ideeën. We willen levens veranderd zien worden door de kracht van de Heilige Geest, maar hoewel de Vernieuwing een speciale nadruk legt op de Heilige Geest, is zij ook gericht op God de Vader en Jezus, zijn Zoon en onze Heer en Verlosser. Het is een *Drievuldigheids Vernieuwing*.

Om deze redenen draait het in de Vernieuwing dan ook om de essentiële dingen in het christelijk leven:

- het kennen van God als een liefdevolle en vergevende Vader (Rom. 8:14-16).
- het hebben van een persoonlijke relatie met Jezus, als Heer en Verlosser (1 Kor. 12:3).
- het openstaan voor de persoon, de aanwezigheid en de kracht van de Heilige Geest (Hand 1: 4-5,8).
- het belang van de Bijbel (2 Tim 3:16-17) en de Sacramenten (CKK 1131-1134).
- de oproep tot gebed, en het prijzen en aanbidden van God (Hand 2:42-47).
- het belang van de charisma's, gaven van de Heilige Geest, om de Kerk te dienen (1 Kor 12:4-11).
- het bouwen van gemeenschap (Hand 2:42-47).
- de oproep om te evangeliseren en om getuigen te zijn (Hand 1:8, Mat 28:19-20).

We moeten er zeker zijn dat we ons concentreren op deze essentiële zaken, de basis van ons geloof, en niet te zeer gericht raken op nieuwe of specifieke devoties. Deze devoties kunnen heel goed zijn, maar onze speciale devoties zijn een persoonlijke keuze en moeten niet worden aanbevolen als een onderdeel van de Katholieke Charismatische Vernieuwing. Dit kan voor verwarring zorgen, en het kan onze aandacht afleiden van onze primaire gave aan de Kerk. Het kan ertoe leiden dat we ons identificeren met andere groepen met afwijkende doelstellingen. Specifieke devoties zullen normaal gesproken geen onderdeel zijn van onze charismatische gebedsbijeenkomsten, maar ze kunnen zeer geschikt zijn voor andere situaties.

6 Wat onderscheidt de Katholieke Charismatische Vernieuwing van andere groepen binnen de Kerk?

Het onderscheidende kenmerk van de Katholieke Charismatische Vernieuwing is onze overtuiging dat de rol van de Heilige Geest in de Kerk niet veranderd is sinds de eerste eeuwen.

Vandaag de dag kunnen we de uitstorting van de Geest, zijn kracht en zijn gaven op precies dezelfde manier ervaren als dat ze ervaren werden door de eerste christenen. Deze ervaring zou de norm en de standaard moeten zijn in de Kerk van vandaag. Het bewijs van de authenticiteit van de ervaring is niet in de eerste plaats te vinden door een analyse van de ervaring zelf, maar door het bekijken van de resultaten en de uitwerking ervan in de levens van de betrokkenen. In veel uitspraken over de Katholieke Charismatische Vernieuwing spreekt de Kerk over de goede vruchten die zij voortbrengt. Vruchten spreken luid en duidelijk!

Onze zevende vraag moet daarom zijn:

7 Wat zijn de belangrijkste dingen die we doen? Wat zijn onze gaven aan de Kerk?

Ik ben ervan overtuigd dat het doopsel in de Heilige Geest ons meest belangrijke geschenk aan de Kerk is. Zoals Kardinaal Suenens schreef in 1996: *“De ziel van de Vernieuwing – het doopsel in de Geest – is de genade van een nieuw Pinksteren dat wordt aangeboden aan alle christenen.”*

Deze genade leidt ons naar een persoonlijke, levende relatie met God – Vader, Zoon en Heilige Geest – en helpt ons te streven naar heiligheid. Met het doopsel in de Heilige Geest ontvangen we de geestelijke gaven, of charisma's, waarvan het tweede Vaticaans Concilie zegt dat ze *“passend en bruikbaar zijn voor de noden van de Kerk”* (Lumen Gentium 12).

Enkele specifieke gaven die wij de Kerk te bieden hebben:

- Speciale aandacht voor gebed, lofprijzing en aanbidding, nog krachtiger gemaakt door de gaven van tongen.
- Ons *verwachtingsvolle* geloof: we hebben vertrouwen dat God *gaat* werken. Helaas ontbreekt deze verwachting vaak in de Kerk. Velen hebben een theoretisch geloof, maar hebben geen vertrouwen dat de Heer echt iets zal doen.
- De Vernieuwing heeft de overtuiging teruggebracht in de Kerk dat de Heer geneest en wonderen doet door gewone

mensen. We hebben veel genezingen mogen zien door gebed en handoplegging. Natuurlijk moeten we ook toegeven dat er veel meer situaties zijn geweest waarin mensen niet zijn genezen. We weten niet waarom de Heer de ene persoon wel en de ander niet geneest, maar we weten wel dat we moeten volharden in het bidden voor de zieken.

- Een andere gave die we de Kerk bieden is een gevoel van vreugde en enthousiasme – het is gaaf om christen te zijn!
- We hebben een verlangen om getuigen te zijn, vol zekerheid in de wetenschap dat we kracht hebben ontvangen voor de Nieuwe Evangelisatie en voor dienstbaarheid – we hebben alles ontvangen wat we nodig hebben om Christus te verkondigen.
- De Charismatische Vernieuwing heeft bijgedragen aan het tot leven brengen van een van de theologale deugden, *hoop*. Miljoenen mensen weten nu dat ze op Gods beloften kunnen vertrouwen – Hij *is* trouw.
- Een andere belangrijke gave die we te bieden hebben is onze profetische stem in de Kerk en in de wereld. De charismatische gave van profetie is één van de manieren waarop God tot ons spreekt, en in onze materialistische en zelfzuchtige maatschappij hebben we het hard nodig Gods stem te horen. We zijn geroepen om profetisch te spreken en te handelen.
- Omdat de Geest in ons leeft, zijn we ons ook bewust van de noodzaak van voorbede en geestelijke oorlogsvoering. Door de Heilige Geest weten we dat er een geestelijke strijd gaande is en dat wij daar deel van uitmaken – we herkennen de aanwezigheid van boze geesten zowel als die van de Heilige Geest. Daarom hebben we een taak in de verdediging van de Kerk tegen de macht van het kwaad, die niet kan worden uitgevoerd door mensen die geen besef hebben van de geestelijke strijd.
- Ten slotte geeft de Geest ons zorg voor rechtvaardigheid, vrede en maatschappelijke thema's. Dit zijn belangrijke dingen, en we zijn geroepen om hier meer aandacht op te vestigen. We weten dat we zowel praktisch als geestelijk bezig moeten zijn.

8 Welke uitdagingen liggen er voor ons?

Het gevaar van het compromis

De verleiding is altijd aanwezig om onszelf toegankelijker of meer aanvaardbaar te maken voor anderen door minder te spreken over de dingen die zij ongemakkelijk vinden. Wat voor

dingen bedoel ik? Ik bedoel het doopsel in de Geest, de gave van tongen, profetie, genezing, evangelisatie. We moeten nooit toegeven aan deze verleiding – we zijn geroepen om profetisch te zijn, en het leven van een profeet is niet gemakkelijk. We zijn geroepen om de Kerk te dienen, en de charisma's die we hebben ontvangen zijn authentiek katholiek. Dus hoewel we begrip mogen hebben voor anderen, hebben we geen reden voor compromissen. We moeten niet teruggaan naar de veiligheid van onze oude manieren, of we riskeren een berisping zoals Paulus schreef aan de Galaten: “*Domme charismaten! Hebt u de Geest ontvangen door de wet na te leven of door te luisteren en te geloven? Bent u werkelijk zo dwaas weer op uw eigen kracht te vertrouwen, en niet langer op de Geest?*” (Galaten 3:1-3).

Instituut en charisma

We moeten onszelf ervan verzekeren dat we een gezonde balans en spanning behouden tussen de charismatische en institutionele dimensies van het kerkelijk leven. Het Kerkelijk Leergezag is er om ons te leiden – we moeten trouw zijn aan de Kerk. We zijn in de eerste plaats katholiek, en in de tweede plaats charismatisch. Er is geen competitie tussen de institutionele en de charismatische dimensie in het kerkelijk leven – ze kunnen niet zonder elkaar. We moeten gevormd worden door de Kerk en moeten oppassen voor het gevaar dat we ons alleen laten leiden door persoonlijke, bovennatuurlijke openbaringen. We moeten oppassen dat we niet te introspectief worden of oogkleppen gaan dragen; laten we onze ogen opslaan en naar het grotere geheel kijken in de Kerk en in de wereld. Zonder het Instituut zou er een gebrek aan orde zijn en zou het al gauw een chaos worden, maar zonder de charismatische dimensie zou er erg weinig leven in de Kerk zijn. We hebben het allebei nodig.

De oecumenische reis

We weten dat de Kerk toegewijd is aan de oecumenische reis. Paus Paulus VI en paus Johannes Paulus II hebben allebei het belang van onze bijdrage aan de oecumene benadrukt. Omdat we de ervaring van het doopsel in de Geest gemeenschappelijk hebben met protestanten, pinksterchristenen en christenen zonder specifieke denominatie, hebben we een speciale rol te spelen in het opbouwen van sterke oecumenische vriendschappen. Om dit te kunnen doen, moeten we wel eerst zeker zijn van onze eigen katholieke identiteit. We zijn in de eerste plaats katholiek, en

in de tweede plaats oecumenisch.

Concurrentie en verdeeldheid

We moeten geen onderlinge concurrentiestrijd voeren, of met andere groepen in de Kerk. In veel landen is onze geschiedenis niet iets om trots op te zijn, maar om vergeving voor te vragen. Er is nog steeds te veel verdeeldheid binnen de Katholieke Charismatische Vernieuwing, en deze verdeeldheid ondermijnt onze getuigenis aan de Kerk. We moeten deze verdeeldheid aanpakken.

De zonde van trots

Ten slotte moeten we altijd op onze hoede zijn voor trots. God heeft zijn gaven niet over ons uitgestort omdat we ze verdienen, maar omdat ze nodig zijn voor de dienst aan anderen. We moeten ze aanvaarden in nederigheid en ze gebruiken zoals Hij van ons vraagt. We moeten nooit vergeten dat gedoopt zijn in de Geest betekent dat we niet uit eigen kracht moeten leven, maar uit Gods gave van leven en kracht in Christus, die ons gegeven is door de Heilige Geest.

9 Waar staan we nu na 36 jaar Vernieuwing?

Vandaag staan we nederig in het hart van het kerkelijk leven – we zijn aanvaard als leden van de familie. We zijn geen randkerkelijken ergens aan de buitenkant, we zijn het kloppend hart van de Kerk. Als we hier ooit aan twijfelen, hoeven we alleen maar te lezen wat paus Paulus VI en paus Johannes Paulus II gezegd hebben over de Katholieke Charismatische Vernieuwing (zie “*Then Peter Stood Up*”, gepubliceerd door ICCRS, www.iccrs.org). ICCRS wordt erkend door de Heilige Stoel als een orgaan voor de promotie van de Katholieke Charismatische Vernieuwing, als rechtspersoon volgens Canon 116. De meeste bisschoppenconferenties hebben de Katholieke Charismatische Vernieuwing (op een of andere manier) erkend en sommige nationale dienstencentra en gemeenschappen hebben verzocht om Statuten en deze verzoeken gehonoreerd gezien. We zijn door onze kinderjaren en adolescentie gegaan en hebben nu de rijpheid van de middelbare leeftijd bereikt – we zijn nu 36 jaar oud. We hebben ons jeugdige enthousiasme niet verloren – we zijn nog steeds enthousiast en toegewijd – maar we zijn minder oppervlakkig en minder onschuldig. Paus Johannes Paulus II heeft ons opgeroepen tot “kerkelijke volwassenheid”, wat betekent dat we onze volledige rol in het kerkelijk leven op ons moeten nemen. We hebben teleurstellingen te verwerken gekregen en nog veel

van onze dromen zijn niet waargemaakt. We weten nu dat de meeste mensen niet bereid zijn het risico te nemen om de volheid van het leven in de Geest te omarmen, wat we ook zeggen of doen. We moeten volharden in gebed en aanvaarden dat alleen God hen kan veranderen.

We hebben de aanwezigheid en bovennatuurlijke kracht van de Heilige Geest in ons en door ons zien werken. We weten wie wij zijn in Christus en wat Hij voor ons gedaan heeft. We hebben fantastische getuigenissen te delen. We hebben geweldige dingen om ons heen zien gebeuren; mensen zijn genezen, levens zijn veranderd, de geestelijk doden zijn tot leven gekomen en de moeilijkste mensen zijn de meest geweldige mensen geworden. We hebben veel fouten gemaakt, maar we zijn er wijzer door geworden en we hebben ervan geleerd.

We zien het belang in van goed onderricht en goede vorming om ons toe te rusten voor een nog grotere rol in het kerkelijk leven. We weten heel goed dat het onze speciale roeping is om mensen te leren over, en in aanraking te brengen met, het doopsel in de Heilige Geest. Dit is onze belangrijkste gave aan de Kerk – het is de bijzondere genade die de Katholieke Charismatische Vernieuwing gegeven is. We weten ook dat paus Johannes Paulus II gelooft dat wij in de frontlinie strijden, het evangelie verkondigend samen met onze broeders en zusters in de nieuwe kerkelijke bewegingen en gemeenschappen. Op de vooravond van Pinksteren in 1998, op het St. Pieterplein, gaf hij ons de volgende opdracht: *“Vanaf dit plein herhaalt Christus tegen elk van u: Trek heel de wereld rond en maak aan ieder schepsel het goede nieuws bekend (Marcus 16:15). Hij rekent op ieder van u, de Kerk rekent op ieder van u. De Heer verzekert ons: Weet wel, ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van de wereld (Matteüs 28:20). Amen!”*

Laten we deze opdracht omarmen in eenheid met alle kerkelijke bewegingen en nieuwe gemeenschappen, maar laten we onszelf ervan verzekeren dat we daarin steeds zowel profetisch als charismatisch blijven. Wat is het nut van een Charismatische Vernieuwing zonder de charisma's? Het zou zijn als zout dat zijn smaak verliest – *“het dient nergens meer voor dan door mensen weggegooid en vertrapt te worden” (Matteüs 5:13).*

Zo zijn we aangekomen bij mijn laatste vraag. Als een van de leiders in dit grote werk van God heb ik mezelf deze vraag vaak gesteld:

Vernieuwing iets wat ik kan neerleggen als ik er genoeg van heb?

Ik geloof niet dat de roeping van de Heer iets is wat we kunnen oppakken of neerleggen wanneer we willen. Het is niet aan ons om te proberen God zijn zalving terug te geven. Er bestaat geen 'pensioen' voor een christen. Natuurlijk zullen we van tijd tot tijd van de ene positie of verantwoordelijkheid naar de andere gaan – misschien op een wat lager niveau. Op zeker moment zal God ons misschien vragen onze leiderschapspositie neer te leggen, maar dat besluit is aan Hem, niet aan ons. Het is wel onze taak nieuwe leiders te vormen en op te leiden, en hen posities van verantwoordelijkheid te geven zodat het werk voortgang kan vinden. Ons is iets heel bijzonder toevertrouwd. Het is een geschenk van God aan ons – het is niet aan ons om ermee te doen wat we willen, of om het aan Hem terug te geven. Laten we, als we moe worden, denken aan deze bemoedigende woorden van de profeet Jesaja:

“De HEER geeft de vermoeide kracht, de machteloze geeft hij macht in overvloed. Jonge strijders worden moe en raken uitgeput, zelfs sterke helden struikelen, maar wie hoopt op de HEER krijgt nieuwe kracht: hij slaat zijn vleugels uit als een adelaar, hij loopt, maar wordt niet moe, hij rent, maar raakt niet uitgeput” (Jesaja 40:28-31).

Het is onze verantwoordelijkheid naar ons beste vermogen te leven in de volle genade van de Charismatische Vernieuwing, vertrouwend op de Heer en delend met ieder die we ontmoeten. Zoals Paulus aan Timoteüs schreef: *“Wakker het vuur aan van de gave die God je schonk toen ik je de handen oplegde” (2 Timoteüs 1:6).* Als we in Gods wil wandelen, vinden we vrede. Christus stierf om ons vrijheid te geven. Laten we dat geschenk iedere dag opnieuw ontvangen, en laten we met Hem blijven wandelen in de kracht en de vrijheid van zijn Heilige Geest.

Zo wandelen met Christus betekent je van jezelf naar God, van de werken naar het geloof, van de wet naar de Geest keren. Het betekent iedere dag luisteren naar de stem en de leiding van de Heilige Geest. Het betekent alles doen in zijn kracht, niet die van jezelf, en dat alles te doen voor de glorie van God. Het betekent de controle uit handen geven en teruggeven aan God.

Zacharia herinnert ons: *“Niet door eigen kracht of macht (...), maar door de hulp van mijn Geest, zegt de Heer” (Zacharia 4:6).*

Wandelen in de Geest is wandelen in de liefde, de vrijheid en de kracht van God, niet die van mensen. Ik hoop, als het Gods wil is, dat ik dat de rest van mijn leven zal doen. Ik hoop dat jullie dat in jullie eigen landen over de hele wereld ook blijven doen, opdat we eenmaal die prachtige woorden zullen horen: *“Uitstekend, goede en trouwe dienaar (...)*

Kom delen in de vreugde van je heer” (Matteüs 25:21).

© Charles Whitehead, Engeland - september 2003

Vertaling door Annemarie Wijns-Klarenbeek – januari 2013

De publicaties van Kardinaal Suenens, waar Charles Whitehead hierboven naar verwijst, staan op www.stucom.nl. Zie het overzicht: <http://www.stucom.nl/document/0238.pdf> (0238 op www.stucom.nl). In drukwerk zijn ze verkrijgbaar in het Engels, Frans en Nederlands bij FIAT-Vereniging, e-mail: association.fiat@telenet.be.

Bovenstaande Nederlandse vertaling is in januari 2013 als boekje uitgegeven door de stichting Katholieke Charismatische Vernieuwing, met daarbij dit voorwoord.

Woord vooraf

Dit boekje bevat de Nederlandse vertaling van een artikel van Charles Whitehead, voormalig voorzitter van ICCRS (International Catholic Charismatic Renewal Services). Het Engelstalige origineel is terug te vinden op internet: <http://www.ccr.org.uk/crnature.htm>. Het is een bewerking van een lezing die in 2003 gegeven werd aan 700 leiders van de Vernieuwing wereldwijd.

Het artikel gaat in op de vraag naar de aard van de Katholieke Charismatische Vernieuwing (KCV) en de rol die de Vernieuwing te spelen heeft in de Kerk van vandaag.

Voor de Nederlandse situatie is het belangrijk een onderscheid te maken tussen de Katholieke Charismatische Vernieuwing als wereldwijde beweging en de Stichting KCV zoals die in ons land bestaat. Dit artikel beschrijft de aard van het wereldwijde werk van de Geest in de Katholieke Kerk; de stichting KCV wil dit werk in Nederland ondersteunen en waar mogelijk faciliteren. Met andere woorden, de Stichting KCV ondersteunt de Charismatische Vernieuwing door de Geest in Nederland. De Geest werkt in ons land binnen de Stichting, door de Stichting maar zeker ook buiten de Stichting om.

Een en ander zal in dit artikel verder worden uitgediept. We hopen van harte dat het u een dieper inzicht zal geven in de aard van de Katholieke Charismatische Vernieuwing, en een nieuw enthousiasme voor het werk van de Geest in de Kerk van vandaag.

© Stichting Katholieke Charismatische Vernieuwing

Prins Karelstraat 100

5701 VM Helmond

☎: 0492 – 55.46.44

www.kcv-net.nl

De originele Engelse tekst staat ook als 0140uk op www.stucom.nl

Dit is document 0140 op www.stucom.nl